

V kamenici, zadaj za samostanom redovnic-spokornic odtrga peklenšček od tamošnjih velikanskih pečin ogromen kamen, si ga notovori na širokopleči hrbet, potem pa hajdi z njim na Boč.

Strma pot ter težki tovor vraga jako, jako utrudita. Ves poten se sredi pota malo odpočije ter natihem tolaži, češ: »Saj šele bere danes prvič mašo, zato mu ta gotovo ne pojde tako urno izpod rok.«

Novomašnik se je žuril, kolikor se mu je le dalo. Pride odločilen trenutek.

Hudič prisopiha s kamenom kot kakšen kovaški meh blizu cerkvice; zdajci pozvoni k povzdigovanju.

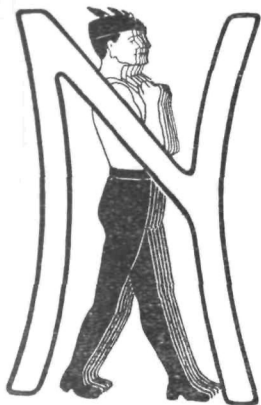
Ves srdit vrže vrag kamen na tla v bližino cerkvice ter jo odkuri urnih krač bogvekam drugam.

V kamenu pa se vidijo še dandanes upodobljeni vragov hrbet ter kremplji, ki je z njimi držal kamen.

A. JANEŽIČ:

Domovina Slovencev.

a južnozahodni strani Avstrijsko-ogrske države, ob podnožju planinskih gor stanuje majhen, a čvrst in delaven rod slovenski. Selišča njegova se razprostirajo po južnem delu zelene Štajerske in gorate Koroške ter segajo preko Kranjskega, Goriškega in čez severno Istro do obal sinjega Jadranskega morja. Na zahodu napajajo to krasno zemljo zelenomodri valovi bistre Soče in snežnica vnebokipečih gorskih vrhov, na vzhodu pa se objemlje s hrvaško zemljo in izgublja v nepregledni ravnini ogrski.

Svet je močno gorat in bregovit, nikjer vendar ne primanjkuje za selo in ral pripravne ravnote. Gore in brda odeva gozd in trata, osojne bregove in gorice prepleta vinska trta, kmetu najslajši pridelek; ravani in doline pa krase v čudni izpremenjavi polje in livade, vasi in mesta.

Osrčje gor in hribov hrani obilo koristnih rud, ki služijo pridni roki v izdelavo potrebnega orodja, ali pa je razvotljeno v nezmerne dvorane s prekrasnimi kamenitimi podobami in drugimi podzemskimi čudeži. Zemlja je bogata z bistrimi jezери in ribniki, po katerih se vozi ribič v svojem čolnu, s srebročistimi studenci in potoki, ki namakajo in rodovitijo dol in gorico, pa tudi z deročimi rekami, ki nosijo ladje in druge tovore na svojem hrbtu. Kamorkoli se obrneš, pri vsakem koraku te pozdravlja obilnost in raznovrstnost pozemskih in prirodnih čudežev; le pod jugom

se je umaknila skoro vsa ta obilnost pod zemljo in ti zbuja v srcu toliko večje strmenje.

Ta zemlja — mera ji je okolo 400 štirijaških milj ali 22.000 km² — je prežlahten biser v kroni presvetlih vladarjev iz habsburške rodovine; v njej živi in deluje po lepih dolinah in solnčnih višinah, po prijaznih ravanih in obmorskih bregovih krepki narod slovenski.

Belokranjski vlak.

*Zeleni Jurij gre na Belokranjsko,
zeleni Jurij gre v obleki novi,
pred njim šumijo in beže gozdovi,
v Gorjancih se ga vstrašijo volkovi:
kot da pošast nam jezdi čez Gorjance
in ropota in zarožlja na lance.*

*Zeleni Jurij gre na Belokranjsko,
za njim železni se drvé vozovi,
kot da gorjanski jih pode strahovi.*

*Zeleni Jurij z daljne gre dežele,
kjer nikdar rože niso še cvetele,
zato je ves z verigami ovenčan,
zato je ves z železom okovan,
s kolesjem — to je s cvetjem ves obdan*

*Cilinder črn visok ima na glavi
in dirja, puha skozi črno noč,
zavriska kakor glas obupujoč,
kot da lete od nas na jug žerjavi.*

*Izpod Gorjancev prihiti iz rova,
zastavo rdečo v zraku zavihiti,
kot da pridrl je janičar iz ječe
in se že veseli krvi rdeče.*

*Ko bodo starci v krvi obležali,
tedaj nam bodo mladi svet odgnali
in v sužnost odpeljali — v temen rov,
oči jim s črnim prtom zavezali,
da nikdar svojih več ne vzro domov.*

Jan Reginov.

